

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 17594
Tarih : 24.03.2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 24/03/2022 16:26
Sayı: E-120.10-0988349

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

21 Mart baharın gelişi, halkların bayramıdır. Halklar 21 Mart'ı Newroz etkinlikleriyle karşılayarak bir arada kutlamaktadır. Türkiye'de her yıl kutlanan Newroz kutlamaları bu yılda coşkuyla kutlandı. Bu yılda Türkiye'nin birçok yerinde kutlanan Newroz etkinlikleri kolluk kuvvetlerinin yurttaşlara saldırı girişimi ve Newroz'u engellemeye yönelik uygulamalarıyla gündeme geldi. 173'ü çocuk olmak üzere 600'ün üzerinde yurttaş gözaltına alındı. Yaşanan bu hak ihlalleri birçok yurttaşın Newroz'u kutlama hakkını engellediği gibi orantısız polis gücünün kamuoyunda tepki ile karşılanmasına sebebiyet vermiştir. 21 Mart 2022 Newrozu'nda yaşanan hak ihlallerinin açığa çıkması ve kutlama hakkı elinden alınan yurttaşların maddi manevi hakkının iade edilmesi ve bu yaşanan tablonun tekrar yaşanmaması ve önlenmesi adına Anayasa'nın 98'inci TBMM İç Tüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederim.

Remziye Tosun

Diyarbakır Milletvekili

GEREKÇE

İlk olarak M.Ö. 612 yılında yakılan Newroz ateşi, 2634 yıldır her 21 Mart'ta yeniden yakılmaktadır. Dünyanın birçok yerinde bayram havasında kutlanan Newroz etkinlikleri 21 Mart 2022 tarihinde Türkiye'nin dört bir yanında da ateşler yakılarak kutlandı. Newroz ateşinin etrafında kenetlenen halklar, özgürlük ve geleceğe dair tasavvur ettikleri yaşam fikirlerini coşkuyla dile getirdi. Her halkın kendisi için ortak yönleri ağırlıkta olan fakat benzerliklerini de ifade ettiği bir şölen havasına dönüşen Newroz kutlamaları; kolluk kuvvetleri tarafından engellenmeye çalışıldı. Newroz alanlarında bir araya gelen birçok kitle, polis tarafından orantısız güç kullanılarak dağıtılmak istendi. Polislerin 600'ün üzerinde kişiyi gözaltına aldığı, bunlardan 173'ünün çocuk olduğu öğrenildi. Özellikle Kürtlerin yoğun yaşadığı yerlerde ulusal kıyafetlerinden dolayı yurttaşlar keyfi uygulamalara maruz kaldı. Keyfi uygulamalar sonucu birçok yurttaş da tutuklandı. Newroz öncesinde de birçok yurttaşın evine baskınlar yapılarak

yurttaşlar gözaltına alındı. Gözaltına alınan çoğu yurttaş darp edildi. Gerek kutlama alanında gerekse sokak aralarında Newroz'u kutlamak isteyenler polis şiddeti ile karşı karşıya kaldı. Kameralara yansıyan görüntülerde birçok kişinin polislerce darp edildiği kaydedildi. Şehir merkezleri dışındaki ilçelerde kutlanan Newroz'larda ise, polisin sürekli kutlama alanında bulunduğu ve özellikle gençlerin attığı sloganları bahane ederek gözaltı yaptığı görüldü. Polisler gaz, plastik mermi ve tazyikli suyla birçok noktada yurttaşlara saldırdı. Valilik ve kaymakamlıklardan alınan izin doğrultusunda gerçekleşen birçok ilçede de benzer durumlar gelişti. Aydın'da Newroz kutlamalarında sahne alan sanatçılar gözaltına alındı. Yüksekova'da sahne alan sanatçı Fesih Şahin'in ise gözaltına alınıp tutuklandığı öğrenildi. Kolluk kuvvetlerinin Newroz alanlarında sürekli engel teşkil eden uygulamalarda bulunduğu tespit edilmiştir.

Bu bağlamda baharın gelişini kutlayan kitlelerin verdiği mesajları yasaklamaya çalışmak, 21. Yy. dünyasında kabul edilebilir nitelikte bir algı değildir. Medeniyet çağında orta çağ zihniyetiyle engelleme, baskı ve şiddet sarmalı ile toplumu bastırmak, Türkiye'nin ulaşmak istediği demokrasi seviyesine aykırıdır. Newroz'u kutlamak isteyen halk veya kitleler için uygun şartların sağlanması, emniyet gücünün halkın güvenliğinden sorumlu olduğu unutulmadan görev almasının önemi büyüktür. Halkın önüne koyulan yasak ve baskıcı koşulların kaldırılması ve Türkiye demokrasinin ulaşmak istediği seviyeye bir adım daha yaklaşılması adına, yurttaşların hukuki haklarının iade edilmesi, Newroz kutlamalarının önündeki engellerin kaldırılması ve yurttaş haklarının korunması için çözümcü politikaların hayata geçirilmesi amacıyla Meclis Araştırması açılmasını arz ve talep ederim.

1	TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ	ADANA	Flanur
2	NURAN İMİR	ŞIRNAK	Nur -
3	GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT	MUŞ	Gülür
4	ALİCAN ÖNLÜ	TUNCELİ	Ali - Önlü
6	ABDULLAH KOÇ	AĞRI	A. Koç
7	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	Ömer
8	ERDAL AYDEMİR	BİNGÖL	Erdal
9	HASAN ÖZGÜNEŞ	ŞIRNAK	H. Özgül
10	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	Ömer
11	AYŞE SÜRÜCÜ	ŞANLIURFA	Ayşe
12	MURAT SARISAÇ	VAN	Murat
13	ŞEVİN COŞKUN	MUŞ	Şev
14	AYŞE ACAR BAŞARAN	BATMAN	A. Acar
15	KEMAL BÜLBÜL	ANTALYA	K. Bulbul
16	MURAT ÇEPNİ	İZMİR	Murat
17	EBRÜ GÜNAY	MARDİN	E. Güney
18	NUSRETTİN MAÇIN	ŞANLIURFA	Nusret
19	DERSİM DAĞ	DIYARBAKIR	D. Dağ
20	İMAM TAŞCIER	DIYARBAKIR	İmam